

Stammeforsøg med kepaløg 1952—54.

Ved Finn Knoblauch.

516. beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Beretningen omhandler stammeforsøg med kepaløg, som er udført i årene 1952—54 på statens forsøgsstationer ved Virum og Hornum og udstationeret på Amager og Fejø. Forsøgene følger turnusplanen for stammeforsøg med køkkenurter og er en fortsættelse af stammeforsøgene med kepaløg 1940—43. Talmaterialet er samlet med bistand af assistent E. Schadegg. Beretningen er udarbejdet af assistent *Finn Knoblauch*.

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Der er ialt gennemført 10 forsøg med 18 stammer af gule og bronzefarvede typer af kepaløg. På grund af dårlig spiring udgik 2, hvorefter de deltagende stammer grupperer sig med 6 Gul Zittauer, 4 Bronzekugle, 3 Rijnsburger, 1 Perijka, 1 Engelsk Kæmpe og 1 Hybridløg. Af tidligere anerkendte stammer har Gul Zittauer Toftø S 1944 opnået fornyet anerkendelse.

Udgangsmaterialet til de fleste af stammerne er frø indkøbt i udlandet i årene 1935—44. Gul Zittauer og Bronzekugle er hjemkøbt fra Tyskland, Rijnsburger og Perijka fra Holland og Engelsk Kæmpe fra England.

Forsøgssteder og dyrkningsforhold.

Forsøgene er udført på lermuld ved Virum og på let sandmuld ved Hornum samt udstationeret på Amager på meget næringsrig og mild »Amagerjord« og på Fejø på lerjord. Amagerjorden er tilført store mængder dagrenovation og har et stort næringsindhold; jordbundsanalyser viste Ft 36, T_K 26 og pH 7,4. På denne specielle jordtype avles der store løgafgrøder, og selv i vanskelige løgår er kulturen her meget konstant. Fejøjorden er velkultiveret markjord med Ft 7, T_K 10 og pH 8. På Fejø har der periodevis været avlet store mængder kepaløg; men jorden på forsøgsarealet må betegnes som værende for stiv til løgavl.

Forsøgsstationernes jorder har et næringsindhold svarende til Fejø, men et noget lavere reaktionstal (pH 6,5—7,0).

Forsøgsplan. Forsøgene blev anlagt som rækkeforsøg med 5 fællesparceller à ca. 10 m². Rækkeafstanden var ved Virum, Hornum og på Fejø 50 cm og på Amager 30 cm. Der er benyttet direkte udsæd til alle forsøgene.

Ved høst er løgene sorteret i afgroede, grønne, halsede og falske (d. v. s. røde og hvide) løg. Efter vejring og tørring er afgroede løg sorteret i følgende 3 størrelser: over 6 cm, 4—6 cm og 2—4 cm.

Der er foretaget opbevaringsforsøg med 5 forsøgshold, og pct. sunde ved udtagning fra lageret om foråret er bestemt.

Gødning. Der er årlig pr. ar tilført 2—4 kg 18 pct. superfosfat, 3—4 kg 50 pct. kali og 4—6 kg kalksalpeter, på Amager dog 8—10 kg kalksalpeter. Kun ved Hornum er der benyttet naturgødning, idet der er givet 200 kg staldgødning pr. ar pr. år og et mindre tilskud af ajle.

Forkulturen har været følgende:

	1952	1953	1954
Amager.....	blomkål til frø	blomkål til frø	blomkål til frø
Virum.....	kartofler	tulipaner + grøngødning	
Fejø.....		byg	byg
Hornum.....	bederoer	byg	byg

På Amager og Fejø er kepaløgene indgået i det faste sædskifte med henholdsvis blomkål til frøavl og byg som forkulturer.

De meteorologiske forhold. Der er kun foretaget meteorologiske målinger ved Virum og Hornum; disse er i tabel 1 opført som gennemsnitsafvigelse fra normalen 1917—45.

I 1952 havde april—maj over normal temperatur, og frøet spirede meget hurtigt; men den tørre og kølige forsommer gav en relativ dårlig tilvækst, og den fugtige og kølige eftersommer gav en ret dårlig løgdannelse og modning, hvorfor forsøgene på lerjord gav temmelig små udbytter. Forsøget på Fejø måtte kasseres. De lette jordtyper, specielt Amager, gav alligevel særdeles pæne udbytter.

Tabel 1. Meteorologiske forhold.

Måned	Virum				Hornum			
	1952	1953	1954	Nor- mal	1952	1953	1954	Nor- mal
I. ± afvigelser fra døgnets normale gennemsnitstemperatur.								
Marts.....	-1.5	+2.1	-0.3	1.6	-1.4	+1.7	-0.5	1.7
April.....	+2.8	+1.8	-0.7	5.8	+2.3	+0.9	-0.2	5.5
Maj.....	+0.5	+1.0	+1.6	10.9	+0.4	+1.1	+2.4	10.5
Juni.....	-0.9	+2.3	+1.3	14.3	-1.5	+2.9	+0.9	13.5
Juli.....	-0.9	+0.4	-2.0	16.7	-0.6	-0.5	-1.6	16.0
August.....	+0.2	+0.3	-0.9	15.9	+0.1	+0.1	-1.0	15.3
September.....	-1.6	+0.4	+0.3	12.6	-1.9	+0.6	-0.2	12.1
Oktober.....	-1.4	+2.6	+0.9	8.3	-1.3	+2.9	+1.0	7.7
II. ± afvigelser fra normal nedbør målt i mm.								
Marts.....	-10	-17	+ 2	33	-12	- 9	32	
April.....	- 5	-10	- 3	40	+ 1	+ 19	-10	39
Maj.....	- 6	+13	- 8	41	-18	+ 25	- 2	40
Juni.....	+ 1	- 8	+ 1	57	- 4	+ 26	+18	48
Juli.....	- 1	- 4	+83	66	-36	+100	+28	72
August.....	-40	-29	+11	83	+ 2	+ 96	+35	86
September.....	+ 4	-18	+14	59	+ 3	- 15	+57	73
Oktober.....	+38	-21	+45	60	+61	- 5	+71	72

1953 må betegnes som ideel for løgavl. Udbytteerne var store, afgroningen tidlig og kvaliteten god.

I 1954 var vejrforholdene ugunstige. Der blev sået ret sent, og spiringen var dårlig i det tørre forår, ligeledes var tilvæksten i forsommeren ringe, og den kølige og fugtige eftersommer gav små udbytter og en meget dårlig afgroning. Forsøget ved Virum måtte kasseres.

	Dato for såning			
	Amager	Virum	Fejø	Hornum
1952.....	18/3	15/4		9/4
1953.....	16/3	25/3	14/3	18/3
1954.....	11/4		13/4	20/4

Såning og plantebestand. Såningen har fundet sted, så snart jorden har været bekvem, fra midt i marts til midt i april. Det indsendte frø har været af meget forskellig kvalitet, og udsædsmængden er varieret efter frøets spireevne fra 20 til 60 g pr. 100 løbende meter.

Tabel 2. Gennemsnitligt plantetal pr. løbende meter.

Løbe nr.	Navn	Amager	Virum	Fejø	Hornum	Alle forsøgssteder
		1952—54	1952—53	1953—54	1952—54	1952—54
1	Rijnsburger Hunderup S 1954 ..	23	22	21	13	19
2	Perijka Toftø S 1954.....	30	22	22	15	22
3	Rijnsburger Stensballe S 1954...	27	23	19	14	20
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954..	21	22	20	14	19
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954	22	19	15	14	17
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954...	27	23	23	14	22
7	Gul Zittauer Toftø S 1954.....	21	21	15	16	18
8	Gul Zittauer.....	24	20	14	13	18
9	Gul Zittauer.....	20	18	14	14	17
10	Bronzekugle Hunderup S 1954..	28	22	20	15	21
11	Bronzekugle.....	22	21	16	14	18
12	Gul Zittauer.....	24	21	19	14	19
13	Gul Zittauer.....	23	20	12	13	17
14	Hybridløg.....	16	15	11	12	14
15	Bronzekugle.....	30	19	16	12	19
16	Bronzekugle.....	21	19	11	13	16

Der er benyttet rigelig udsæd, så der ved regulering i maj—juni har kunnet gives en nogenlunde ensartet plantebestand. I de udstationerede forsøg på Amager og Fejø er der dog ikke foretaget regulering af plantebestanden. I gennemsnit af alle forsøgene har planteafstanden været ca. 5—7 cm. På Amager har afstanden i 1952 med de særdeles gode spiringsbetingelser været meget tæt, ca. 3—4 cm; men alligevel er der på denne specielle jordtype høstet store udbytter af middelstore løg i det relativt dårlige løgår 1952. I 1954 var spiringsbetingelserne dårlige, og planteafstanden har været stor, på Amager ca. 10 cm.

	Dato for optagning			
	Amager	Virum	Fejø	Hornum
1952.....	28/8	1/9		1/10
1953.....	26/8	28/8	4/9	13/9
1954.....	6/10		5/10	10/10

Optagningen er foretaget fra sidst i august til først i oktober. Løgene var tidligst tjenlige til høst i 1953 og senest tjenlige i 1954. På Amager har løgene hvert år været de tidligst modne.

Sygdomme og skadedyr. Frøet har været bejdsset mod løgfluen (*Hylemia antiqua*) med 400 g 50 pct. DDT pr. 1 kg frø i 1952 og 1953 og med 125 g 50 pct. klordan i 1954. Angrebene af løgfluen har været svage og ubetydelige.

Løgskimmel (*Peronospora destructor*) er søgt bekæmpet med 2 pct. bordeaux + 1 pct. vaselinolie og med $\frac{1}{4}$ pct. Zineb + spredemiddel, og angrebene har været minimale.

For at konstatere eventuelle stammeforskelle i modtagelighed for løgskimmel er 2 fællesparceller i nogle af forsøgene ikke sprøjtet med svampemiddel. Her var fra middel til stærke angreb af løgskimmel; men det var ikke muligt på dette grundlag at konstatere stammeforskelle i modtagelighed for løgskimmel.

Forsøgsresultater.

Udbytte ialt (tabel 3) svarer til udbytte af afgroede + grønne løg. Gennemsnitsudbyttet for alle forsøgsårene viser, at den lavestydende stamme kun har givet 72 pct. af den højestydende. Rijnsburger og den nærtstående Perijka er den løgtype, der har givet de største udbytter i forsøgene, 324—340 kg pr. ar. De 3 Rijnsburgerstammer er anerkendt som Hunderup S 1954, Stensballe S 1954 og Tagenshus S 1954. Perijka Toftø S 1954 har med 338 kg pr. ar givet det næsthøjeste udbytte. Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954 giver med 316 kg pr. ar også et stort udbytte. Stammer af Gul Zittauer har hidtil været de almindeligst dyrkede kepaløg her i landet; men udbytterne i forsøgene er kun 82—92 pct. af Rijnsburger Hunderup S 1954. Af 6 stammer af Gul Zittauer er de 2 højestydende anerkendt som Hunderup S 1954 og Toftø S 1954. Hybridløget har gennem alle årene haft en tynd plantebestand og var endvidere i 1953 iblandet 20 pct. porre; det står derfor udbyttmæssigt meget lavt. Stammerne af Bronzekugle har givet 72—84 pct. af Rijnsburger Hunderup S 1954. Bronzekugle Hunderup S 1954 har opnået anerkendelse på grund af særdeles god holdbarhed.

Udbytte af afgroede løg (tabel 4) svarer til udbytte ialt ÷ grønne løg og er i 1952 og 1953 ca. 95 pct. af ialt, men i 1954 kun 60 pct. Udbytterækkefølgen forskydes ikke væsentligt i forhold til udbytte ialt; men de anerkendte stammer ligger

Tabel 3. Udbytte ialt i kg pr. ar og forholdstal.

Løbe nr.	Navn	kg pr. ar											Forholdstal (100 = gns. af alle stammer)				
		Amager			Virum		Fejø		Hornum			gns. af alle forsøg 1952-54	Amager	Virum	Fejø	Hornum	gns. af alle forsøg 1952-54
		1952	1953	1954	1952	1953	1953	1954	1952	1953	1954		1952-54	1952-53	1953-54	1952-54	
1	Rijnsburger Hunderup S 1954.....	554	583	322	256	295	382	191	357	298	159	340	106	121	128	114	114
2	Perijka Toftø S 1954.....	599	693	308	210	260	354	157	348	268	187	338	117	103	114	113	113
3	Rijnsburger Stensballe S 1954.....	605	665	310	275	269	330	144	316	245	164	332	115	119	105	102	111
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954.....	556	555	227	251	290	375	205	325	275	184	324	97	118	129	110	108
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954.....	452	604	443	195	257	311	147	320	259	177	316	109	99	102	106	106
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954.....	460	653	286	228	255	352	156	287	247	207	313	102	106	113	104	105
7	Gul Zittauer Toftø S 1954..	566	566	264	230	299	274	176	339	239	166	312	102	116	100	105	104
8	Gul Zittauer.....	518	583	279	182	284	264	197	327	251	154	304	101	102	103	103	102
9	Gul Zittauer.....	551	517	307	217	242	296	125	283	230	187	295	100	101	94	98	99
10	Bronzekugle Hunderup S 1954.....	504	570	251	187	217	324	128	304	220	167	287	97	89	101	97	96
11	Bronzekugle.....	464	555	270	189	244	302	137	305	219	186	287	94	95	98	100	96
12	Gul Zittauer.....	510	485	324	192	215	294	120	283	238	154	282	96	89	92	95	94
13	Gul Zittauer.....	526	461	338	216	232	197	137	301	206	165	278	97	98	74	94	93
14	Hybridløg.....	514	427	271	199	175	236	173	289	194	173	265	88	82	91	92	89
15	Bronzekugle.....	534	563	253	186	169	202	152	260	171	139	263	98	78	79	80	88
16	Bronzekugle.....	516	408	184	191	196	277	74	278	210	117	245	81	85	78	85	82

Tabel 4. Gennemsnittligt udbytte af afgroede løg, kg pr. ar.

Løbe nr.	Navn	Amager	Virum	Fejø	Hor-	Alle	For-
		1952-54	1952-53	1953-54	num	for-	
					1952-54	søgs-	holds-
						steder	tal
1	Rijnsburger Hunderup S 1954...	453	249	276	177	294	114
2	Perijka Toftø S 1954.....	508	206	249	170	295	114
3	Rijnsburger Stensballe S 1954...	493	257	232	168	296	114
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954...	409	257	280	172	282	109
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954	464	208	223	172	277	107
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954...	431	227	249	171	276	107
7	Gul Zittauer Toftø S 1954.....	429	244	210	140	261	101
8	Gul Zittauer.....	416	211	219	150	256	99
9	Gul Zittauer.....	433	214	206	154	260	100
10	Bronzekugle Hunderup S 1954...	407	189	221	148	249	96
11	Bronzekugle.....	404	187	214	165	251	97
12	Gul Zittauer.....	408	191	204	151	246	95
13	Gul Zittauer.....	403	208	162	141	237	92
14	Hybridløg.....	374	174	191	133	225	87
15	Bronzekugle.....	421	166	124	130	223	86
16	Bronzekugle.....	341	177	169	144	215	83

i udbytte af afgroede løg lidt gunstigere end de øvrige stammer i forhold til udbytte ialt (tabel 3) med undtagelse af den lidt sentmodnende Gul Zittauer Toftø S 1954.

Afgroede, grønne og halsede løg (tabel 5). De i tabellen opførte procenter er gennemsnitstal for alle forsøg.

Tabel 5. pct. afgroede løg, grønne løg og halsløg.

Løbe nr.	Navn	Gennemsnit af antal		
		afgroede	grønne	halsløg
1	Rijnsburger Hunderup S 1954.....	90	5	5
2	Perijka Toftø S 1954.....	90	4	6
3	Rijnsburger Stensballe S 1954.....	92	5	3
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954.....	88	5	7
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954.....	89	6	5
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954.....	90	4	6
7	Gul Zittauer Toftø S 1954.....	87	6	7
8	Gul Zittauer.....	87	6	7
9	Gul Zittauer.....	89	6	5
10	Bronzekugle Hunderup S 1954.....	90	5	5
11	Bronzekugle.....	89	5	6
12	Gul Zittauer.....	90	5	5
13	Gul Zittauer.....	87	6	7
14	Hybridløg.....	85	7	8
15	Bronzekugle.....	92	4	4
16	Bronzekugle.....	90	5	5

Den høje procent halsløg skyldes det dårlige løgår 1954, hvor der i enkelte af forsøgene var fra 10 til 20 pct. halsløg. I 1953 var der i gennemsnit af forsøgene under 0,5 pct. halsløg. Halsløgene er uanvendelige til salg, medens grønne løg er salgbare, selv om de i almindelighed er mindre holdbare end de afgroede.

Sortering i størrelser (tabel 6) er foretaget efter de almindelige regler for størrelsessortering af løg.

Tabel 6. pct. store, middelstore og små løg.

Løbe nr.	Navn	Gennemsnit af kg afgroede løg		
		over 6 cm	4—6 cm	2—4 cm
1	Rijnsburger Hunderup S 1954	52	42	6
2	Perijka Toftø S 1954	38	53	9
3	Rijnsburger Stensballe S 1954	44	48	8
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954	51	42	7
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954	49	46	5
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954	32	57	11
7	Gul Zittauer Toftø S 1954	51	45	4
8	Gul Zittauer	44	50	6
9	Gul Zittauer	53	40	7
10	Bronzekugle Hunderup S 1954	32	61	7
11	Bronzekugle	44	51	5
12	Gul Zittauer	35	54	11
13	Gul Zittauer	48	47	5
14	Hybridløg	61	35	4
15	Bronzekugle	28	59	13
16	Bronzekugle	46	47	7

Vægt af 100 afgroede løg (tabel 7) viser, at løgene i alle forsøgene har opnået en ret høj gennemsnitsvægt; men da plantebestanden (tabel 2) er noget varierende, kan der ikke ud fra disse tal eller sorteringstallene siges noget konkret om stammernes gennemsnitlige løgstørrelse eller fordeling i sorteringer.

Løgets form. I tabel 8 er der på grundlag af gennemsnitstal for højde- og breddemålinger udregnet et formtal (højde : bredde \times 100). Formtal over 100 vil i disse forsøg svare til højrunde løg, 100 til kuglerunde og under 100 til fladrunde.

Tabel 7. Gennemsnitsvægt af 100 løg, kg.

Løbe nr.	Navn	Amager	Virum	Fejø	Hornum
		1952—54	1952—53	1953—54	1952—54
1	Rijnsburger Hunderup S 1954	6.07	7.21	5.71	8.79
2	Perijka Toftø S 1954	6.07	5.96	4.67	8.26
3	Rijnsburger Stensballe S 1954	6.24	6.51	4.99	8.24
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954	6.88	6.97	6.01	8.67
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954	7.67	6.80	6.08	8.28
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954	6.07	5.93	4.29	8.26
7	Gul Zittauer Toftø S 1954	7.01	6.86	6.07	7.05
8	Gul Zittauer	6.29	6.44	6.53	7.78
9	Gul Zittauer	6.97	6.93	6.02	7.95
10	Bronzekugle Hunderup S 1954	5.29	5.08	4.61	7.00
11	Bronzekugle	6.32	5.90	5.18	7.43
12	Gul Zittauer	6.14	5.60	4.51	7.08
13	Gul Zittauer	6.31	6.35	5.97	7.64
14	Hybridløg	7.67	7.23	7.86	8.03
15	Bronzekugle	5.33	5.10	4.62	7.16
16	Bronzekugle	5.52	6.08	5.62	6.81

Rijnsburger, Perijka og Engelsk Kæmpe er højtyggede løg. Stammerne af Gul Zittauer og Bronzekugle er varierende fra flade til højtyggede typer. Løgene har i 1953 gennemgående været højere bygget end i 1952.

Tabel 8. Gennemsnitshøjde og -bredde af 100 løg, målt ved Hornum 1952 og 1953, samt formtal¹⁾ (højde : bredde × 100)

Løbe nr.	Navn	1952		1953		Formtal		
		højde mm	bredde mm	højde mm	bredde mm	1952	1953	1952—53 gns.
1	Rijnsburger Hunderup S 1954	48	46	73	56	104	130	117
2	Perijka Toftø S 1954	43	44	58	54	98	107	103
3	Rijnsburger Stensballe S 1954	50	49	56	50	102	112	107
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954	48	49	81	62	98	131	115
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954	47	50	62	51	94	122	108
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954	46	50	60	53	92	113	103
7	Gul Zittauer Toftø S 1954	36	39	52	57	92	91	92
8	Gul Zittauer	47	52	56	45	90	124	107
9	Gul Zittauer	40	51	58	62	78	94	86
10	Bronzekugle Hunderup S 1954	46	44	54	48	105	113	109
11	Bronzekugle	43	44	53	50	98	106	102
12	Gul Zittauer	41	47	53	53	87	100	94
13	Gul Zittauer	37	46	61	57	80	107	94
14	Hybridløg	46	52	63	55	88	115	102
15	Bronzekugle	38	44	52	55	86	95	91
16	Bronzekugle	42	45	58	57	93	102	98

¹⁾ Formtal: over 100 = højrunde, 100 = kuglerunde, under 100 = fladrunde.

Falske løg. Til denne gruppe henregnes hvide og røde afvigere. Procent falske løg har i gennemsnit for 1952—54 været:

Løbe nr.:	1	2	3	4	5	6	7	8
pct. falske	0.1	1.2	0.5	0.3	0.3	0	0.3	0.1
	9	10	11	12	13	14	15	16
	0.1	0	0	0.7	0	3.4 ¹⁾	0.3	4.8

¹⁾ med iblanding af porrer i 1953.

Sunde løg ved udtagning fra lager om foråret (tabel 9). Af 4 forsøgshold har der været henstillet 30 kg afgroede løg pr. stamme til opbevaring på alm. ventileret lager med udtagning ca. 1. april. I 1953 har et parallelhold fra Hornum været opbevaret på køl, 0—2°C, i Aarhus; men med udtagning pr. 1. april har denne opbevaringsmåde dog ikke forøget holdbarheden væsentligt.

Tabel 9. pct. sunde løg ved udtagning fra lager om foråret.

Løbe nr.	Navn	Amager 1953 7/4	Virum 1952 6/3	Virum 1953 28/4	Aarhus 1953 1/4	Hornum 1953 1/4	Gns. af alle forsøg
1	Rijnsburger Hunderup S 1954 .	58	69	43	73	70	63
2	Perijka Toftø S 1954	65	61	44	61	57	58
3	Rijnsburger Stensballe S 1954 . .	61	71	45	74	72	65
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954 .	64	77	47	71	75	67
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954	70	57	51	56	59	59
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954 . .	75	63	62	74	73	69
7	Gul Zittauer Toftø S 1954	80	63	70	76	75	73
8	Gul Zittauer	72	65	39	73	77	65
9	Gul Zittauer	82	65	71	68	60	69
10	Bronzekugle Hunderup S 1954	77	79	81	78	75	78
11	Bronzekugle	67	65	46	69	58	61
12	Gul Zittauer	70	61	61	73	75	68
13	Gul Zittauer	72	69	65	73	71	70
14	Hybridløg	68	58	53	69	71	64
15	Bronzekugle	61	67	62	68	55	63
16	Bronzekugle	63	75	45	75	63	64

Bronzekugle Hunderup S 1954 har som den mest holdbare stamme haft 78 pct. sunde ved opbevaring til 1. april, Perijka og Engelsk Kæmpe som de mindst holdbare 58 og 59 pct. sunde.

Tabel 10. Oversigtstabel.

Løbe nr.	Navn	Antal planter pr. lb. m.	Grønne + afgroede løg		Afgroede løg		Gns. vægt af 100 løg	Sunde løg efter opbevaring til ca. 1. april	
			kg/ar	forholds- tal	kg/ar	forholds- tal		kg	%
1	Rijnsburger Hunderup S 1954.....	19	340	114	294	114	7.31	63	185
2	Perijka Toftø S 1954.....	22	338	113	295	114	6.42	58	171
3	Rijnsburger Stensballe S 1954.....	20	332	111	296	114	6.64	65	192
4	Rijnsburger Tagenshus S 1954.....	19	324	108	282	109	7.25	67	189
5	Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954.....	17	316	106	277	107	7.34	59	163
6	Gul Zittauer Hunderup S 1954.....	22	313	105	276	107	6.34	69	190
7	Gul Zittauer Toftø S 1954.....	18	312	104	261	101	6.80	73	191
8	Gul Zittauer.....	18	304	102	256	99	6.81	65	166
9	Gul Zittauer.....	17	295	99	260	100	7.06	69	179
10	Bronzekugle Hunderup S 1954.....	21	287	96	249	96	5.62	78	194
11	Bronzekugle.....	18	287	96	251	97	6.34	61	153
12	Gul Zittauer.....	19	282	94	246	95	5.97	68	167
13	Gul Zittauer.....	17	278	93	237	92	6.65	70	166
14	Hybridløg.....	14	265	89	225	87	7.73	64	144
15	Bronzekugle.....	19	263	88	223	86	5.69	63	140
16	Bronzekugle.....	16	245	82	215	83	6.04	64	138

¹⁾ Beregnet af vægt af afgroede løg.

I gennemsnit har Gul Zittauer haft 69 pct., Bronzekugle 67 og Rijnsburger 65 pct. sunde.

Det beregnede forårsudbytte af afgroede løg (tabel 10) stiller 6 af de 8 anerkendte stammer meget ens. De anerkendte stammer af Rijnsburger, Gul Zittauer og Bronzekugle giver således fra 185 til 194 kg pr. ar. Perijka Toftø S 1954 og Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954, der ved opbevaring til foråret kun giver 171 og 163 kg pr. ar, vil med størst fordel kunne anvendes tidligere på sæsonen.

Stammebeskrivelse.

I. Anerkendte stammer:

1. **Rijnsburger Hunderup S 1954.** Tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Oprindelse: indkøbt hos Sluis & Groot, Enkhuizen, Holland. Forædling påbegyndt i 1945.

Stammen er middel- til kraftigvoksende og tidlig til middeltidlig. Løgene højrunde og grønliggule. Dækskællene svage. Høstudbyttet meget stort. Holdbarheden ret god. Dyrkningsværdien meget høj. Brugsperiode hele sæsonen.

2. **Perijka Toftø S 1954.** Tilhører Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning. Oprindelse: indkøbt hollandsk frø. Forædling påbegyndt i 1941.

Stammen er middelkraftig og tidlig til middeltidlig. Løgene runde til højrunde og grønliggule. Dækskællene svage. Høstudbyttet meget stort. Holdbarheden nogenlunde god. Dyrkningsværdien meget høj. Brugsperiode først på sæsonen.

3. **Rijnsburger Stensballe S 1954.** Tilhører Østergaards Frøavl A/S, Stensballe, Horsens. Oprindelse: handelsfrø. Forædling påbegyndt i 1942.

Stammen er middelkraftig og tidlig. Løgene runde til højrunde og grønliggule. Dækskællene svage. Høstudbyttet meget stort. Holdbarheden god. Dyrkningsværdien meget høj. Brugsperiode hele sæsonen.

4. **Rijnsburger Tagenshus S 1954.** Tilhører A. Hansens Amagerfrø, Kastrup, Amager. Oprindelse: indkøbt hos hollandsk avler. Forædling påbegyndt i 1944.

Stammen er middelkraftig og middeltidlig. Løgene højrunde

og grønliggule. Dækskællene svage. Høstudbyttet stort. Holdbarheden god. Dyrkningsværdien meget høj. Brugsperiode hele sæsonen.

5. *Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954*. Tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Oprindelse: indkøbt hos Hurst & Son Ltd., London, England. Forædling påbegyndt i 1936.

Stammen er middelkraftig og tidlig til middeltidlig. Løgene runde til højrunde og gullige til lys bronzefarvede. Dækskællene ret svage. Høstudbyttet stort. Holdbarheden nogenlunde god. Dyrkningsværdien høj. Brugsperiode først på sæsonen.

6. *Gul Zittauer Hunderup S 1954*. Tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Oprindelse: indkøbt hos Gebr. Dippe, Quedlinburg, Tyskland. Forædling påbegyndt i 1935.

Stammen er middel- til kraftigvoksende og middeltidlig. Løgene fladrunde til runde og ret lys bronzefarvede. Dækskællene ret stærke. Høstudbyttet stort. Holdbarheden meget god. Dyrkningsværdien høj. Brugsperiode hele sæsonen.

7. *Gul Zittauer Toftø S 1954*. Tilhører Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning. Oprindelse: brugsfrø indkøbt af F.D.B. Forædling påbegyndt i 1935. Anerkendt i statens stammeforsøg 1940—43.

Stammen er meget kraftigvoksende, sildig og noget grov. Løgene flade til fladrunde og gullige til lys bronzefarvede. Dækskællene ret svage. Høstudbyttet stort. Holdbarheden meget god. Dyrkningsværdien høj. Brugsperiode hele sæsonen.

10. *Bronzekugle Hunderup S 1954*. Tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Oprindelse: indkøbt hos Gebr. Dippe, Quedlinburg, Tyskland. Forædling påbegyndt i 1935.

Stammen er middeltidlig og middelkraftig. Løgene runde og meget mørk bronzefarvede. Dækskællene stærke. Høstudbyttet middel. Holdbarheden ekstra god. Dyrkningsværdien høj. Brugsperiode sidst på sæsonen.

II. Ikke anerkendte stammer.

8. *Gul Zittauer*. Stammen er middel- til kraftigvoksende og sildig. Løgene fladrunde til runde og lys bronzefarvede. Dækskællene stærke. Som gemmeløg er forårsudbyttet for lille.

9. Gul Zittauer. Stammen er kraftigvoksende, middeltidlig til sildig og noget grov. Løgene flade til fladrunde og gullige til lys bronzefarvede. Dækskællene ret svage.

Stammen, der er udvalgt i frøavl af Gul Zittauer Toftø S 1944 som værende resistent mod løgskimmel (*Peronospora destructor*), har i forsøget ikke vist sig mere resistent end de øvrige stammer af Gul Zittauer.

11. Bronzekugle. Stammen er middeltidlig og middelkraftig. Løgene runde til højrunde og ret mørk bronzefarvede. Dækskællene ret stærke. Høstudbyttet lille.

12. Gul Zittauer. Stammen er middel- til kraftigvoksende og middeltidlig. Løgene fladrunde til runde og ret lys bronzefarvede. Dækskællene stærke. Høstudbyttet lille.

13. Gul Zittauer. Stammen er middelkraftig og middeltidlig til sildig. Løgene flade til fladrunde og ret lys gullige til bronzefarvede. Dækskællene ret stærke. Høstudbyttet lille.

14. Hybridløg. Hybridløget er middel- til kraftigvoksende og middeltidlig til sildig. Løgene fladrunde til højrunde og strågule. Dækskællene svage. I 1953 var der iblandet ca. 20 pct. porre i udsæden, og plantebestanden var meget tynd, så det foreliggende materiale har ikke kunnet danne grundlag for en effektiv vurdering.

15. Bronzekugle. Stammen er middelkraftig og tidlig. Løgene fladrunde og mørk bronzefarvede. Dækskællene ret stærke. Høstudbyttet lille.

16. Bronzekugle. Stammen er ret svagt voksende og middeltidlig. Løgene runde og mørk bronzefarvede med en del rødlig. Dækskællene ret stærke. Høstudbyttet lille.

Oversigt.

I 1952—54 er der gennemført ialt 10 forsøg med stammer af gule og bronzefarvede typer af kepaløg. Forsøgene er udført på statens forsøgsstationer ved Virum og Hornum og udstationer på Amager og Fejø, hvor der i praksis dyrkes mange kepaløg. Forsøgene er gennemført med 16 stammer efter følgende gruppering: 6 Gul Zittauer, 4 Bronzekugle, 3 Rijnsburger, 1 Perijka, 1 Engelsk Kæmpe og 1 Hybridløg.

Sorten Gul Zittauer, som i tidligere danske forsøg (Sørensen 1940 og 1945) har været den yderigeste, overgås nu af andre sorter, som har givet indtil 9 pct. større udbytte end de bedste stammer af Gul Zittauer.

Rijnsburger giver et meget stort udbytte af højtbyggede gulligrønne løg, der modner godt og er ret holdbare, men løgskællene er ret svage i forhold til Gul Zittauer. De deltagende sorter er af habitus meget ensartede. I Holland (Beekom 1952) er Rijnsburger den almindeligst dyrkede sort. I Norge (Bremer 1941) anbefales Rijnsburger til såløgkulturer. Forsøgene viser, at sorten også her i landet kan dyrkes med stor fordel.

Perijka står Rijnsburger nær, dog er den knap så holdbar.

Engelsk Kæmpe giver et stort udbytte og svarer i holdbarhed til Perijka.

Gul Zittauer, som hidtil har været den almindeligst dyrkede sort i Danmark, Sverige og andre nordeuropæiske lande (Lamm 1952), har i forsøgene dækket over et meget forskelligt stammemateriale. Løgene har været flade til højrunde og gule til bronzefarvede. Væksten har været middel til kraftig, og der har været såvel middeltidlige som sildige stammer af god holdbarhed.

Bronzekugle har gennemgående været mørkere og givet noget mindre løg og mindre udbytte end Gul Zittauer; men som sorter er det ikke muligt skarpt at adskille Gul Zittauer og Bronzekugle.

Følgende 8 stammer er anerkendt i forsøgene:

Rijnsburger Hunderup S 1954. Udbyttet er meget stort, og holdbarheden ret god.

Perijka Toftø S 1954. Udbyttet er stort, og holdbarheden nogenlunde god.

Rijnsburger Stensballe S 1954. Udbyttet er stort, stammen er tidlig, modningen ensartet og holdbarheden god.

Rijnsburger Tagenshus S 1954. Udbyttet er stort og holdbarheden god.

Engelsk Kæmpe Hunderup S 1954. Udbyttet er ret stort og holdbarheden nogenlunde god.

Gul Zittauer Hunderup S 1954. Udbyttet er ret stort. Løgene fladrunde til runde, ret lys bronzefarvede og holdbare.

Gul Zittauer Toftø S 1954. Udbyttet er ret stort. Løgene fladrunde og gullige til lys bronzefarvede. Stammen er sildig, men holdbarheden god.

Bronzekugle Hunderup S 1954. Udbyttet er middelstort. Løgene er runde, meget mørk bronzefarvede og ekstra holdbare.

SUMMARY

During the years 1952—1954 a total of 10 experiments with varieties of yellow and bronze types of Egyptian onions (*allium cepa*) were carried on. The experiments were carried through at the State Research Stations of Virum and Hornum and stationed at Amager and Fejoe where in practice many Egyptian onions are grown. Experiments were made with 16 strains grouped as follows: 6 Zittauer yellow, 4 Bronze Ball, 3 Rijnsburger, 1 Perijka, 1 English Giant, and 1 Hybrid Onion.

The variety Zittauer yellow which during previous Danish experiments (Soerensen 1940 and 1945) proved to give the greatest yield is now surpassed by other varieties which have given yields up to 9 per cent higher than those of the best strains of Zittauer yellow.

Rijnsburger gives a very great yield of highbuilt, yellowish-green onions which ripen well and have a good keeping-quality. The scales, however, are rather weak compared to those of Zittauer yellow. The varieties concerned are of a rather uniform habit. In Holland (Beekom 1952) *Rijnsburger* is the variety most commonly grown. In Norway (Bremer 1941) *Rijnsburger* is recommended for cultivation of sowing onions. The experiments show that also in Denmark this variety may be grown with great advantage.

Perijka is close to *Rijnsburger* but has however, not quite so good keeping-quality.

English Giant gives a great yield and as to the keeping-qualities it corresponds to *Perijka*.

Zittauer yellow which up to now was the variety most generally grown in Denmark, Sweden, and other Northern European countries (Lamm 1952) has in these experiments covered a most varied material of strains. The onions varied from flat to high-roundish and from yellow to bronze. The growth varied from medium to vigorous, and

there have been medium early as well as late strains of good keeping qualities.

Bronze Ball has, on the whole, been darker and given somewhat smaller onions and less yield than Zittauer yellow. As varieties, however, you can only with difficulty distinguish Zittauer yellow from Bronze Ball.

The following 8 strains have been recognized through the experiments:

Rijnsburger Hunderup S. 1954. The yield is very great, and the strain has a good keeping-quality.

Perijka Toftoe S. 1954. The yield is great and the keeping-quality is rather good.

Rijnsburger Stensballe S. 1954. The yield is great, the strain early, the ripening uniform and the keeping quality is good.

Rijnsburger Tagenshus S. 1954. The yield is great, the strain has and a good keeping-quality.

English Giant Hunderup S. 1954. The yield is rather high, and the keeping quality is fairly good.

Zittauer yellow Hunderup S 1954. The yield is rather high. The onions vary from flat-roundish to round, they are of a rather light bronze colour and keep well.

Zittauer yellow Toftoe S 1954. The yield is rather high. The onions are flat-roundish and vary from yellowish to light bronze. The strain is late, but has a good keeping-quality.

Bronze Ball Hunderup S 1954. The yield is medium. The onions are round, of a very dark bronze colour and have a extra good keeping-quality.

Litteratur

Sørensen, Hakon: Sortsforsøg med Kepaløg (Rødløg) 1935—38. Tidsskr. f. Planteavl 45, 1940, 84—96.

— Stammeforsøg med Kepaløg 1940—43. Tidsskr. f. Planteavl 49, 1945, 497—506.

Beekom, C. W. C. van: Uien en Sjalotten. Mededelingen van de Tuinbouw-voorlichtingsdienst 49, 1952, 's Gravenhage.

Bremer, A. H.: Løk. Meldinger frå Statens forsøkgard i grønsaksdyrking, Kvithamar i Stjørdal, 1941, Oslo.

Lamm, R.: *Lökväxter*. Natur och Kultur, 1952, Stockholm.